

Aluehankkeiden hankesalkkuraportointi investoinneittain

Kansallinen kooste raportointikaudelta 11–12 / 2022

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

Aija Lähdesmäki
13.2.2023

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

 **Suomen
kestävän kasvun
ohjelma**

Hankkeiden hankesalkkuraportointi, pilari 4, marras-joulukuu 2022

- Hankkeet raportoivat kahden kuukauden välein valtion hankesalkkuun hankkeiden edistymistä liikennevaloväreillä.
- Hankkeet raportoivat edistymisensä aikataulun, kustannusten, tuotosten laadun, tuotosten laajuuden, henkilöstön, riskien ja hyötyjen osalta.
- Hankkeet ilmoittavat jatkossa myös hankkeensa edistymisprosentin suhteessa hankesuunnitelmaansa. Tämä tullaan merkitsemään taulukon alaosaan.
- Viime vuoden hankesuunnitelmat löytyvät [Innokylästä](#). Vuosien 2023-2025 hankesuunnitelmat tulevat löytymään Innokylästä 31.3.2023 mennessä.
- 2023 eteenpäin raportoidaan toiminta myös pilarin 3 osalta.

Yleiset ja yhteiset nostot investoinneista

- Hankkeet etenivät pääsääntöisesti suunnitelmien mukaisesti
- Tulevien hyvinvointialueiden valmistelut sitoivat resursseja, sopivien osaajien irrottaminen kehittämistyöhön on ollut haasteellista ja kaikkia avainhenkilöitä tai päättäviä viranhaltijoita ei ole ollut saatavilla
- Hankekaudella on ollut tiukka aikataulu eikä kaikkiin tavoitteisiin ole sitouduttu suunnitelmien mukaan.
- Budjetit alittuivat eikä kaikkia tavoitteita saavuteta aikataulussa. Osassa toiminnoista tavoitteet ja käyttöönotto viivästyivät ja osasta päätettiin luopua toistaiseksi hyvinvointialuevalmistelun, resurssipulan, aikataulujen tai tietojärjestelmätoimittajasta johtuvien syiden vuoksi.
- Viestintä ja tiedonkulku on ollut hyvinvointialueilla vaihtelevaa.

PILARI 4

Edistetään hoitotakuun toteutumista, puretaan koronavirustilanteen aiheuttamaa sosiaali- ja terveydenhuollon hoito-, kuntoutus- ja palveluvelkaa

Investointi 1

- **Hoitotakuun** toteutuminen
- **Palveluvelan purku** hoidoissa ja kuntoutuksessa

Investointi 2

Edistetään hoitotakuun toteutumista vahvistamalla **ennaltaehkäisyä** ja ongelmien varhaista tunnistamista

Investointi 3

- Vahvistetaan
- kustannusvaikuttavuutta tukevaa **tietopohjaa** ja
 - **vaikuttavuusperusteista** ohjausta

Investointi 4

Otetaan käyttöön hoitotakuuta edistävät palvelumuotoillut **digitaaliset innovaatiot**

Investointi 1

Yleistilanne

- Hankkeissa on tehty tarkennettuja projektisuunnitelmia vuosille 2023–2025 ja pääosin hankesuunnitelmien tavoitteita on saatu toteutettua.
- Budjetit tulevat alittumaan sillä osa projekteista ja pilotoinneista on jäänyt toteutumatta tai ne ovat viivästyneet tuen puutteen ja resurssipulan takia. Osatoteuttajat eivät ole ilmoittaneet kaikkia toteutuneita kulujaan ja tämä vaikuttaa myös budjetteihin.
- Tulevien hyvinvointialueiden valmistelut sitoivat resursseja, sopivien osaajien irrottaminen kehittämistyöhön oli haasteellista ja mm. avainhenkilöiden/päätävien viranhaltijoiden rekrytointi oli kesken.
- Lyhyt hankeaika on vaikeuttanut vaikutusten arviointia. Kiireisen aikataulun ja sen johdannaisten takia digitaalisten palveluiden käyttöönotto on viivästynyt.

Keskeiset aikaansaannokset

- Toimintasuunnitelmia ja ohjeita on tarkennettu, mittareita ja indikaattoreita on määritelty ja niitä on sovitettu yhteen hyvinvointialueiden kokonaisuuksien kehittämisen ja toisten käynnissä olevien valtionavustushankkeiden kanssa.
- Henkilöstöresursseja on pyritty lisäämään kivijalkapalveluiden lisäksi digitaalisissa palveluissa hoito ja palveluvelan purkamiseksi, samoin koulutuksia on jatkettu.
- Terveyspalveluita on jalkautettu sosiaalipalveluihin ja palveluja on suunnattu kohderyhmää vastaavaksi. Läpimurtovalmennusprosesseja on suunniteltu ja niihin on kartoitettu henkilöstöä.
- Hoito ja palveluvelan purkuun liittyvien digitaalisten palveluiden palvelumuotoilua ja yhdenmukaistamista on jatkettu pilotoinneissa.
- Hankintoja on saatu tehtyä ja tulevien hankintojen kilpailutuksia on suunniteltu. Hankkeissa on tehty yhteistyötä niin kansallisissa kuin alueellisissa verkostoissa ja yhdyspintoja on tarkasteltu toisten toimijoiden kanssa mm. digitaalisten hoito- ja palvelupolkujen kuvaamisen yhteydessä.
- Ohjelmistorobotiikan käyttöönottoa on kokeiltu mm. Omaolon oirearvioiden tulosten seulonnassa.
- Asiakas ja ammattilaisviestintää on toteutettu suunnitelmien mukaan, saamenkielisiä käännessuunnitelmia on tehty ja asiakasosallisuutta on vahvistettu.

Investointi 1

Poikkeamat, ongelmat, riskit

- Hankerahoitusta ei ole saatu käytettyä suunnitelmien mukaan täysimääräisesti.
- Työnjako ja tiedonkulku toisten hyvinvointialueella käynnissä olevien hankkeiden kanssa on ollut haasteellista ja päällekkäisyyksien purkamisen jälkeen joitakin hankesuunnitelmaan kirjattuja toimenpiteitä ei ole voitu tehdä.
- Hyvinvointialueiden käynnistäminen hidastaa kehittämistä koska päätöksenteossa on epäselvyyttä ja hitautta, prosessin omistajuudesta on epäselvyyttä eikä osaavaa ja sitoutuvaa henkilöstöä ei ole saatavilla hyvinvointialueen omasta henkilöstöstä. Rekrytoinneissa on haasteita etenkin ICT osaajien ja kehittämismyönteisen henkilöstön osalta.
- Asiakasosallisuutta ei ole saatu huomioitua ja lisättyä halutussa määrin hyvinvointialueiden käynnistymiseen liittyen.
- Joidenkin digitaalisten palveluiden osalta päätökset on tehty sen verran myöhään, että palvelua ei ole voitu ottaa täysimääräisenä vielä käyttöön ja on jouduttu tekemään uusia suunnitelmia käyttöönotosta seuraavassa hankkeessa.
- Toisen hankehaun rahoituspäätökset eivät ole olleet toivotunlaisia, joten projektien käyttöönoton suunnittelut on joidenkin projektien osalta keskeytetty. Yksittäisten uusien digitaalisten palveluiden käyttöönotto pistemäisesti aiheuttaa riskin palveluprosessin osatimointiin.

Tulevalla raportointikaudella

- Loppuraportointi

Investointi 2

Yleistilanne

- Hankkeet ovat suunnitelleet ja hahmotelleet erilaisia hyte-konseptiin liittyviä toimintamalleja ja digitaalisia palvelutarjottimia sekä tehneet viestintäsuunnitelmia ja riskienhallintaa
- Hankkeet ovat osallistuneet kansalliseen ja alueiden väliseen kehittämiseen ja yhteistyöhön.
- Hankkeet ovat verkostoituneet eri hyte-toimijoiden kesken.

Keskeiset aikaansaannokset

- Suunniteltu työ on saatu pääosin valmiiksi.
- Hyte-toimintamallien ja hyte-työn yhteensovittamista käytäntöön on suunniteltu ja tehty.
- Hankkeen edistämiseksi on järjestetty työpajoja, kartoitettu toimijoita, osallistettu asiakkaita, viestitty sekä kartoitettu nykytilaa ja tarpeita. Hankkeet ovat suunnitelleet erilaisia hyte-konseptiin liittyviä toimintamalleja ja hahmotelleet digitaalisia palvelutarjottimia.
- Suunniteltuja pilotteja on käynnistetty. Osa alueista päättänyt hyödyntää PTV:tä ja myös PTV-tietojen kerääminen ja yhdenmukaistaminen aloitettu

Investointi 2

Poikkeamat, ongelmat, riskit

- Tehtyjen riskienarviointien perusteella on havaittu riskejä mm. seuraavissa kohdissa: yhteistyöverkoston toimivuus ja sirpaleisuus, asiakkaiden ohjautuminen toimintaan ja sen kiinnostavuus, tiedotus, riittävä hyöty asiakkaille ja toimijoille toiminnasta sekä asiakkaiden ja ammattilaisten sitoutuminen kehittämiseen.
- Henkilöstöresurssi ollut vähäinen osassa hankkeissa tai puuttunut kokonaan.
- Kansallisen ohjauksen suhde digitaalisen palvelutarjottimen alueelliseen toimeenpanoon mietityttää. Teknisen alustan puuttuminen, sopimustekniset asiat sekä tietoturvakysymykset ovat hidastaneet suunnittelua.
- Toisen hankekauden rahoitus tekniseen toteutukseen on ollut oletettua vähäisempi ja aiheuttanut haasteita suunnittelussa.

Tulevalla raportointikaudella

- Loppuraportointi

Investointi 3

Yleistilanne

Pohjois-Pohjanmaan erillishaku

- Hanke on edennyt suunnitelman mukaisesti
- Sosiaalialan osaamiskeskus on löytänyt työntekijän seuraavalle kaudelle

Varsinais-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus

- Hanke on edennyt hankesuunnitelman mukaisesti

Keskeiset aikaansaannokset

Pohjois-Pohjanmaan erillishaku

- Työpaja toteutettiin suunnitellusti monipuolisen osallistujajoukon kera ja keskustelu oli vilkasta
- Selvitys on saatu valmiiksi.
- Sosiaalialan suosituksiin liittyen on saatu lisää yhteistyötahoja ja yhteistyö Pirkanmaan vaikuttavuuskeskushankkeen kanssa on muotoutumassa.

Varsinais-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus

- Suomen ja ruotsinkielisistä asiantuntijavalmennuksista valmistunut kaudella kuntiin ja kuntayhtymiin 131, yksityisiin organisaatioihin 122 ja koulutusorganisaatioihin 6 henkilöä
- Kirjaamisiasiantuntijoiden Verkostofoorumi-alustalle on tuotettu ja julkaistu uutta sisältöä ja alustalla on ollut 476 vierailijaa ja 154 kommentoijaa
- [Sosiaalihuollon kirjaamisen kehittämisen tila 2022 -raportti](#)
- Verkostofoorumin suljettu Avainhenkilöt-sivu hyvinvointialueiden avainhenkilöille
- Perehdytyspaketti peruskurssin suunnittelun avuksi järjestettiin työpaja 2.11. → 23 osallistujaa hyvinvointialueilta

Investointi 3

Poikkeamat, ongelmat, riskit

Tulevalla raportointikaudella

Varsinais-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus

- Kansa-koulu 5 hanke jatkaa hankkeen työskentelyä.

Investointi 4

Yleistilanne

- Hankkeet ovat tarkentaneet toiminnan suunnittelua ja rekrytointeja seuraavalle hankekaudelle. Arviointi- ja viestintäsuunnitelmia on työstetty. Kansallinen ja alueellinen yhteistyö on käynnissä.
- Osa toimenpiteistä jää toteuttamatta erinäisten sopimusteknisten haasteiden, resurssivajeiden ja hankkeen sekä rahoittajan edellyttämän käyttöönottoaikataulun vuoksi.
- Sähköiset palvelut on nostettu aiempaa merkityksellisempään asemaan hyvinvointialueen tuottavuus- ja taloudellisuusohjelmissa, etä- ja digitaalisten palveluiden voimakkaampi käyttöönotto keinona tehostaa toimintaa.
- Osassa hyvinvointialueita digitaalisten palveluiden heikko lähtötaso, pirstaleisuus, näkemuserot sekä prosessin omistajuuden selkeän määrittelyn puuttuminen haastavat kehittämistä ja kokonaisratkaisun muodostamista digitaalisissa palveluissa.
- Myös tulkintavaikeudet ja eri organisaatioiden erilaiset linjat esim. tietosuojateemoista ovat tuottaneet epävarmuutta kehittämiseen.
- Hankintoja, hankintojen kilpailutuksia ja hankintojen alustavia suunnitelmia on saatu osin tehtyä digitaalisten palveluiden laajentamiseksi hyvinvointialueitasoisiksi, osin hankinnat eivät ole edenneet suunnitelmien mukaisesti, mikä vaikeuttanut projektien toteuttamista.
- Sidosryhmätyöskentelyä ja viestintää on tehostettu.

Keskeiset aikaansaannokset

- [Digitaalisten palveluiden nykytilan kartoituksen ja kypsyyden arvioinnin tuloksia](#) on hyödynnetty kehittämiskohteiden tunnistamisessa, suunnittelussa ja toimeenpanossa. Tuloksia hyödynnetään Itä-Suomen yliopiston johtamisen ja tiedonhallinnan koulutusohjelmassa.
- Sähköisen asiointin toimeenpanosuunnitelmia tehty ja jatkettu sähköisen palvelun tiekarttatyötä. Palvelupolkuja on laadittu ja otettu käyttöönkin. Asiakkaan asiointiportaaleja laajennetaan ja tehdään edelleen suunnitelmia uusien digipalveluiden liittämistä portaaliin. Selvitetty digi-HTA:n mukaisia eri mobiili- ja digisovelluksia.
- Digitaalisia palveluja on saatu laajennettua hyvinvointialueitasoisiksi eri ikä- ja kohderyhmissä.
- Asiakkuussegmentaatiota ja Suuntima-kehitystyötä tehty. Edistetty chat- ja chatbot kehitystyötä sekä etäpalveluiden käyttöönottoa. Etävastaanoton käyttöönoton toimintamalli on luotu ja käyttöönottojen laajentamista on suunniteltu.
- Uusia pilotointeja on käynnistynyt esimerkiksi terveys ja hoitosuunnitelman hallintatyökalun kehittämiseksi, tuotannon- ja toiminnanohjauksen/tilojen sekä asiakkuudenhallintajärjestelmien sekä digitaalisten palvelupolkujen kuvaamisen osalta. Sosiaalihuoltoon on hankittu järjestelmiä.
- Osallistuttu THL:n sähköisen ajanvarauksen työpajoihin.
- Henkilöstön digitaalisten palveluiden pää- ja peruskäyttäjäkoulutukset sekä käyttäjätastukset ovat jatkuneet.

Investointi 4

Poikkeamat, ongelmat, riskit

- Ensimmäisen rahoitusvaiheen suunnitelmat jääneet osassa hyvinvointialueita hieman irrallisiksi soten digitalisaation aidon edistämisen näkökulmasta, ja paikanneet lähinnä hyvinvointialueen ICT kehittämistä.
- Hankintaprosessit ovat venyneet ja olleet osin hitaita. Osa teknisistä toteutuksista jäänyt tekemättä, koska palveluntuottajilta ei saatu tarjouksia tai palveluntuottajilla ei ole ollut resursseja toimittaa palvelua.
- Digikehittäjien resurssipula ja osaajaresurssien saatavuus on vaikeuttanut rekrytointeja ja sitä kautta vaikuttanut sote-ammattilaisten osalta toimenpiteisiin osallistumiseen sekä toimenpiteiden toteutumiseen.
- ICT-ratkaisujen keskinäiset riippuvuudet ja hankintojen toteutumisten aikataulujen eriaikaisuus viivästyttää aikatauluja.

Tulevalla raportointikaudella

- Loppuraportointi

Investointi 4 Pohjois-Pohjanmaan erillishaku

- MDR ja Digi-HTAn vaatimusten vertailu on valmis
- selvitys NordDec-arviointimallista on valmistumassa
- selvitys DiGA-arviointimallista verrattuna Digi-HTA:han on valmistumassa
- hyvinvointialueiden toimijoita on kontaktoitu
- kansainvälistä yhteistyö on tehty niin pohjoismaisella kuin Euroopan tasolla

RRP:n valtionavustushankkeiden hankesalkkuraportti (1/2)

Marraskuu - joulukuu 2022	INVESTOINTI	Etelä-Karjala	Etelä-Pohjanmaa	Etelä-Savo	Kainuu	Kanta-Häme	Keski-Pohjanmaa	Keski-Suomi	Kymenlaakso	Lappi	Pirkanmaa	Pohjanmaa	Pohjois-Karjala	Pohjois-Pohjanmaa	Pohjois-Savo	Päijät-Häme	Satakunta	Helsinki	Itä-Uusimaa	Keski-Uusimaa	Länsi-Uusimaa	Vantaa-Kerava	Varsinais-Suomi
	Aikataulu	1	Seurattava					Seurattava							Seurattava							Seurattava	
2									Seurattava		Seurattava		Seurattava							Seurattava			
4		Seurattava	Seurattava											Seurattava							Seurattava	Seurattava	
Kustannukset	1	Seurattava	Seurattava								Seurattava		Seurattava		Seurattava		Seurattava	Seurattava	Seurattava			Seurattava	
	2	Seurattava	Seurattava					Seurattava			Seurattava			Edellyttää nopeita toimenpiteitä	Seurattava		Seurattava					Seurattava	
	4	Seurattava	Seurattava					Seurattava						Seurattava	Seurattava		Seurattava	Seurattava	Seurattava			Seurattava	
Tuotosten laatu	1																					Seurattava	Seurattava
	2										Seurattava												
	4	Seurattava					Seurattava															Seurattava	Seurattava
Tuotosten laajuus	1			Seurattava			Seurattava															Seurattava	
	2																			Seurattava			
	4						Seurattava														Seurattava		
Henkilöstö	1	Seurattava		Seurattava				Seurattava		Seurattava			Seurattava				Seurattava					Seurattava	Seurattava
	2	Seurattava		Seurattava																Seurattava		Seurattava	
	4			Seurattava			Seurattava						Seurattava				Seurattava					Seurattava	
Riskit	1	Seurattava		Seurattava					Seurattava				Seurattava								Seurattava		Seurattava
	2												Seurattava										Seurattava
	4	Seurattava			Seurattava		Seurattava						Seurattava		Seurattava					Seurattava			Seurattava
Hyödyt	1	Seurattava					Seurattava						Seurattava										
	2																						Seurattava
	4																						Seurattava

Hanke etenee suunnitellusti

Seurattava

Edellyttää nopeita toimenpiteitä

Raportti puuttuu

RRP:n valtionavustushankkeiden hankesalkkuraportti (2/2)

Marraskuu - joulukuu 2022	INVESTOINTI	Pohjois- Pohjanmaa	Sosiaalialan osaamiskeskus
Aikataulu	3		
Kustannukset	3		
Tuotosten laatu	3		
Tuotosten laajuus	3		
Henkilöstö	3		
Riskit	3		
Hyödyt	3		

 Hanke etenee suunnitellusti

 Seurattava

 Edellyttää nopeita toimenpiteitä

 Raportti puuttuu